

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

ЕЛАБОРАТ ЗА РАНИ ЈАВНИ УВИД ЗА ПОТРЕБЕ ИЗРАДЕ

**ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈУ ГЛИНЕ У
ЛЕЖИШТУ „ЦРНЕ РОВИНЕ“ У КО
БРЕБЕВНИЦА У ОПШТИНИ
ДИМИТРОВГРАД**

ИНФОПЛАН

Одговорни урбаниста:
Марија Пауновић Милојевић
дипл.инж.арх.

Директор:
Марина Агатуновић
дипл.екон.

12084

„ИНФОПЛАН“ Д.О.О. АРАНЂЕЛОВАЦ – Ратних војних
инвалида бр.4, 34300 Аранђеловац, телефон/факс
034/720-081 / 720-082, e-mail:urbanizam@infoplan.rs

**ISO 9001:2008
SRPS ISO 9001:2008**

ПРЕДМЕТ:	ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈУ ГЛИНЕ У ЛЕЖИШТУ „ЦРНЕ РОВИНЕ“ У КО БРЕБЕВНИЦА У ОПШТИНИ ДИМИТРОВГРАД
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:	Општинска управа општине Димитровград
НАРУЧИЛАЦ:	Мине Инвест д.о.о. Аранђеловац
ОБРАЋИВАЧ:	„ИНФОПЛАН“ Д.О.О. - АРАНЂЕЛОВАЦ за планирање, пројектовање, АОП и инжењеринг Ратних војних инвалида бр.4, Аранђеловац
	<ul style="list-style-type: none"> • РУКОВОДИЛАЦ РАДНОГ ТИМА: МАРИЈА ПАУНОВИЋ МИЛОЈЕВИЋ, дипл.инж.арх.
	<ul style="list-style-type: none"> • РАДНИ ТИМ: Наташа Миливојевић, дипл.инж.грађ. Тијана Лукић, дипл.простор.планер; маст инж. зашт.жив.сред. Марија Орлић Пољаковић, дипл.пр.планер Драгана Стојиловић, дипл.инж.арх. Саша Цветковић, инж.грађ. Наташа Цветковић, инж.грађ. Никола Мијатовић, маст.геод. Слађана Гајић, дипл.инж.геод.
	<ul style="list-style-type: none"> • Сарадници: Дејан Петровић, дипл.инж.ел. Момчило Давидовић, дипл.инж.грађ. • ДИРЕКТОР Марина Агатуновић, дипл.екон.

САДРЖАЈ

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

1.	Обухват плана и подлоге за израду плана	5
2.	Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда	6
2.1.	Извод из Просторног плана општине Димитровград	6
3.	Опис постојећег стања.....	7
3.1.	Анализа подручја локације.....	7
3.2.	Начин коришћења земљишта у границама плана	9
3.3.	Основна ограничења и проблеми	10
4.	Општи циљеви израде Плана	10
5.	Претежна намена простора и друга планска опредељења.....	11
6.	Закључна разматрања.....	13

ГРАФИЧКИ ДЕО

1.	Катастарско – топографски план са предлогом границе плана	Р 1:1000
2.	Приказ ширег окружења (граница плана на изводу са портала Геосрбија).....	Р 1:5000
3.	Извод из Просторног плана општине Димитровград	Р 1:50 000
4.	Постојећа намена површина	Р 1:1000
5.	Планирана намена површина	Р 1:1000

ДОКУМЕНТАЦИОНИ ДЕО

Општа документација

1. Решење о регистрацији предузећа
2. Решење о постављању одговорног урбанисте
3. Копија лиценце одговорног урбанисте
4. Изјава одговорног урбанисте

Планска документација

1. Одлука о изради плана
2. Извод из документације за Пројекат истражних радова
  - Решење о одобрењу геолошких истраживања (Министарство рударства и енергетике/решење (бр. 310-02-1654/2018-02 од 3.7.2019.г.)
  - Решење Завода за заштиту природе Србије – бр.020-926/3 од 27.05.2019.г.
  - Услови Завода за заштиту споменика културе Ниш – 454/2-02 од 12.04.2019.г.
3. Примедбе достављене у току Раног јавног увида
4. Извештај о обављеном Раном јавном увиду

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

ЕЛАБОРАТ ЗА РАНИ ЈАВНИ УВИД ЗА ПОТРЕБЕ ИЗРАДЕ

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈУ ГЛИНЕ У ЛЕЖИШТУ „ЦРНЕ РОВИНЕ“ У КО БРЕБЕВНИЦА У ОПШТИНИ ДИМИТРОВГРАД

План детаљне регулације за експлоатацију глине у лежишту „Црне Ровине“ у КО Бребевница у општини Димитровград, ради се на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације за експлоатацију глине у лежишту „Црне ровине“ у КО Бребевница у општини Димитровград, коју је донела Скупштина општине Димитровград на седници одржаној 07. новембра 2019. године („Сл.лист општине Димитровград“, бр. 41/20).

Правни основ за израду Плана детаљне регулације за експлоатацију глине у лежишту „Црне ровине“ у КО Бребевница у општини Димитровград (даље План, ПДР) је Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 и 09/20) и Одлука о изради Плана детаљне регулације за експлоатацију глине у лежишту „Црне ровине“ у КО Бребевница у општини Димитровград коју је донела Скупштина општине Димитровград на седници одржаној 09. 09. 2020. године (бр. 06-111/20-15/3-2).

На основу Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за експлоатацију глине у лежишту „Црне ровине“ на животну средину коју је донела Скупштина општине Димитровград на седници одржаној 22.05.2020. године („Сл.лист општине Димитровград“, бр. 41/20), приступа се изради Стратешке процене утицаја на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена утицаја или СПУ) Плана детаљне регулације за експлоатацију глине у лежишту „Црне ровине“, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, број 135/04 и 88/10).

У складу са Законом припрема се и израђује прва фаза Плана организацијом Раног јавног увида. Поступак Раног јавног увида има за циљ упознавања јавности, друштвених и привредних чинилаца са општим циљевима и сврхом Плана.

1. ОБУХВАТ ПЛАНА И ПОДЛОГЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

План детаљне регулације за експлоатацију глине у лежишту „Црне Ровине“ у КО Бребевница у општини Димитровград обухвата катастарске парцеле у К.О. Бребевница.

Оквирна површина ПДР је око 8,15 ха. Прелиминарна граница је преузета из Одлуке о изради Плана детаљне регулације за експлоатацију глине у лежишту „Црне Ровине“ у општини Димитровград и обухвата:

- целе парцеле: 1581, 1582, 1583, 1595, 1596, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1781, 1782, 1783, 1784, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1948 и
- делове парцела: 2623, 3622 и 1565, све КО Бребевница.

Коначна граница Плана ће се утврдити и дефинисати приликом израде Нацрта плана.

У случају не слагања графичког и текстуалног дела важи графички прилог број 1. „Катастарско-топографски план са границом плана“.

У складу са чланом 32. став 3. Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“ бр.72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14; 145/14; 83/18, 31/19 и 37/19 и 09/20), план се израђује на катастарско-топографском плану подручја Плана, размере 1:1000, који је израдио и оверио ГА „БГА Геометар“, Београд, Вујадин Петровић струк.инж.геодез.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Плански основ за израду ПДР за експлоатацију глине у лежишту „Црне Ровине“ у КО Бребевница у општини Димитровград је Просторни план општине Димитровград („Сл. лист града Ниша“, број 62/12)

2.1. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД

(„Сл. лист града Ниша“, број 62/12)

1.5. АНАЛИЗА И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

1.5.1. ПРИРОДНИ СИСТЕМИ И РЕСУРСИ

Минералне сировине

На планском подручју констатован је већи број појава различитих врста минералних сировина, из групе метала (руде олова и цинка, руде гвожђа, руде бакра, боксита), из групе неметала (техничко-грађевински камен, архитектонско-грађевински камен, ватросталне и керамичке глине), и из групе енергентских сировина (уран, угаљ). Са аспекта могућности проналажења економски интересантних појава високоперспективне сировине су: кречњак као техничко-грађевински камен, у лежишту „Бачево“, кречњак као архитектонско-грађевински камен у локалитету „Сенокос“, **ватросталне и керамичке глине у лежишту „Црна Ровина“**, андезит као техничко-грађевински камен у лежишту „Врла Падина“ и угаљ-лигнит у лежишту „Мазгош-Ћутићи“.

2.2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

Минералне сировине

Планско опредељење јесте одрживо коришћење металичних, неметаличних и енергетских минералних сировина, као и термалних вода на територији општине Димитровград, које ће се усклађивати са општом концепцијом коришћења минералних ресурса Републике Србије. Одрживо коришћење минералних сировина засниваће се на основним планским решењима која подразумевају:

- истраживања појава и лежишта минералних сировина (металичне и неметаличне минералне сировине, енергетске минералне сировине и термалне воде);
- стварању услова за интензивније и комплексније коришћење истраженог билансираног минералног богатства: кречњака као техничко-грађевинског камена у лежиштима „Бачево“, „Сенокос“ и „Кале“, гранита у локалитету „Карибања“, андезита у лежишту „Врла Падина“, **ватросталне и керамичке глине у локалитетима „Црна Ровина“**, „Оланов Рид“ и „Протопопинци“, угља-лигнита у лежишту „Мазгош-Ћутићи“, олова и цинка са пратећим металима злата и сребра у рудном пољу „Сребрна Глава“, гвожђа у локалитету „Одоровци-Басара“ и локалитету „Радејна“, бакра на рудном пољу „Борово-Доње Невље“, боксита на Гребен планини; урана на локалитету „Сенокос“ и термалних вода у околини Звоначке бање;
- минимизирање техногеног отпада и његове трансформације у техногену сировину која се може искористити даље у одговарајућем производном процесу;
- санирање деградираних и загађених површина око постојећих експлоатација и тежња ка развоју пројеката који минимално угрожавају животну средину, применом тзв. „зеленог инжењерства“ и „технологије без или са минимумом отпадака“ и
- дугорочна стратегија давања истражних права и, првенствено, концесија за истраживање и експлоатацију минералних сировина.

3.3.2.1. Спровођење Просторног плана израдом урбанистичких планова

На основу Просторног плана урадиће се следећи урбанистички планови за:

Потенцијалне зоне експлоатације минералних сировина, регулисаће обухват грађевинског подручја, поделу простора на посебне целине и зоне, детаљну намену земљишта и друге елементе значајне за спровођење Плана, а све према члану 28. Закона („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 и 24/2011), члану 29. Правилника („Службени гласник РС“, бр. 31/2010, 69/2010 и 16/2011), Закону о геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 44/95 и 101/2005), условима Министарства животне средине, рударства и просторног планирања и других релевантних институција.

3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕ ЛОКАЦИЈЕ

3.1. АНАЛИЗА ПОДРУЧЈА ЛОКАЦИЈЕ

Подручје плана се налази у атару села Бребевница у општини Димитровград.

Лежиште керамичких и ватросталних глина „Црне ровине“, смештено је на око 800 m западно од насеља Бребевница, око 9 km од Димитровграда и око 1,1 km од државне границе са Бугарском. Локацији лежишта се приступа са некатегорисаног пута кп.бр. 3623 КО Бребевница који се налази са јужне стране лежишта. Северно од лежишта постоји некатегорисани јавни пут на кп.бр. 3622 КО Бребевница. Транспортне могућности су релативно повољне до Димитровграда, а од Димитровграда веома повољне у свим правцима, како камионски, тако и железнички.

Истражни простор се налази у подножју планине Видлич, односно на њеним јужним обронцима, смештен је на десној обали Забрдске реке; преко Бребевнице је повезан са асфалтном саобраћајницом Мазгош – Протопопинци – Радејна – Димитровград; захвата површину од 2 km² (200 ha). Од Димитровграда је могућ излаз на магистрални пут Сливница (Бугарска) Пирот – Бела Паланка – Ниш, а од Ниша на асфалтни пут Лесковац – Алексинац – Јагодина – Смедеревска Паланка – Београд. Пuteви од мањег значаја су: Пирот – Бабушница – Свође – Власотинце – Лесковац, Свође – Састав Река – Црна Трава, Пирот – Темска – Церова, Моклиште – Бабин Кал – Округлица – Сврљиг, Нишка Бања – Гаџин Хан – Равна Дубрава – Горњи Присјани др.

Минерална сировина се, од будућег лежишта, може железнички транспортовати од Димитровграда правцем Сливница (Бугарска) – Димитровград – Пирот – Бела Паланка – Ниш. Од Ниша, даљи транспорт је могућ правцима: Дољевац – Лесковац – Владичин Хан – Врање – Бујановац, Дољевац – Прокупље – Куршумлија – Подујево и Алексинац – Сталаћ (а одатле даље према Београду и Краљеву).

Простор ПДР је неизграђен, делимично обрастао ниским и високим растињем. Најближи изграђени објекти су сеоска домаћинства на преко 500 m од подручја Плана, осим једног помоћног пољопривредног објекта који се налази у непосредном окружењу. Терен је брдског карактера са просечним нагибом око 11%. У оквиру простора ПДР и непосредној околини нису евидентирани водотоци ни извори воде. Конфигурација терена је таква да је у северном делу формирана јаруга кроз коју се приликом падавина јужна и северна падина природно дренирају ка северу (према Забрадској реци на око 1,5km северно)

○ Заштита природе и културних добара

Према условима Завода за заштиту споменика културе Ниш, који су добијени за потребе геолошких истраживања, на подручју Плана (лежишта) нема заштићених културних добара уз напомену да није извршена системака проспекција терена. Такође, према условима Завода за заштиту природе Србије, подручје лежишта се налази у обухвату еколошке мреже – еколошки значајно подручје Стара планина. Увидом у евиденцију ЗЗЗ природе, подручје Плана се налази на више од 4 km од треће зоне заштите природног добра Стара планина.

○ **Геоморфолошке карактеристике терена**

Морфолошке карактеристике – У подножју планине Видлич, то јест, на њеним јужним обронцима налази се истражни простор. Терен је на ширем подручју брдско-планински и карактерише се висинском разликом од 167 m. Највиша кота ширег подручја истражног простора се налази на локалитету „Магура“ (812 m), а најнижа се налази у долини Забрдске реке (645 m).

Хидрографске карактеристике – У хидрографском погледу, најзначајнија река овог подручја је Забрдска река. Забрдска река са левом притоком Магуром тече према Бугарској, где се улива у Нишаву. Нишава је река која протиче и кроз Бугарску и кроз Србију, представља најдужу притоку Јужне Мораве и припада црноморском сливу.

Хидрогеолошке карактеристике – Лежиште ватросталних и керамичких глина „Црне ровине“ има релативно повољне хидрогеолошке карактеристике. Према хидрогеолошким карактеристикама литолошких чланова који изграђују овај терен, а то су пешчари, глиновити пешчари и песковите глине који представљају јалове хоризонте и према степену пропусности, издвојен је хидрогеолошки колектор и хидрогеолошки изолатор. Хидрогеолошки колектор чине кровински пешчари и песковите глине као и јалови прослојци глиновитих пешчара и песковитих глина унутар продуктивног слоја ватросталних и керамичких глина због своје интергрануларне порозности, па је у њима омогућено формирање збијеног типа издани. Порозност пешчара је различита због присуства глиненых, односно прашинастих честица у појединим деловима слоја.

Релативни хидрогеолошки изолатор представљају ватросталне и керамичке глине представљене сивим до тамносивим глинама и глинцима, као и тамним до црним угљевитим глинама и глинцима. У оквиру ових литолошких чланова појављују се делови слоја са већим процентом прашинастих и песковитих честица. Међутим, у односу на пескове, ова средина представља хидрогеолошки изолатор.

Просторни положај издвојених хидрогеолошких чланова у овом делу омогућио је формирање два типа издани и то: јединствену издан у крупнозрним пешчарима и песковитим глинама и лебдеће издани у мањим прослојцима пешчара и песковитих глина унутар слоја или сочива ватросталних и керамичких глина. Лебдеће издани, које су формиране у слојевима глиновитих пешчара и песковитих глина унутар продуктивног слоја ватросталних и керамичких глина, делимично су изоловане од јединствене издани из кровинских пешчара. Прихрањивање издани врши се двојако, понирањем површинских вода у терен преко изданака пешчара на површини терена, а делом преко пукотина и прслина у глинама и глинцима. Топографски услови омогућују гравитационо одводњавање до безименог потока који се налази у северном делу лежишта (кота 675 m) а који се даље улива у Забрдску реку.

Према изложеном може се закључити да при будућој експлоатацији лежишта „Црне ровине“ неће бити већих проблема од прилива подземних вода, јер се исте могу успешно гравитационо одводњавати.

Геолошка грађа лежишта - Лежиште ватросталних и керамичких глина „Црне ровине“ налази се у лијаским слатководним седиментима источне Србије. Стратиграфски припада доњој јури, односно лијаској епохи. У литолошком смислу, лијаски седименти лежишта „Црне ровине“, састоје се од глина, глинаца и пешчара, ређе угљевитих глина и глинаца, док се врло ретко јављају и прослојци кречњака. Сви горе наведени чланови варијају по минералолошком саставу, боји, дијагенетском ступњу, као и моћности серија и интеркалација. Главни типови седимената који сачињавају лијаску формацију у лежишту Црне ровине су следећи:

- Пешчари су жуте до жуто-црвене боје, која варира зависно од гвожђевитих примеса у превасходно кварцној маси. Ови седименти су најчешће крупнозрни, са пречником зрна од 2 до 4 mm, и налазе се у горњем хоризонту, изнад сивих и тамносивих глина и глинаца.

- Глинци и глине различите боје; сиво-љубичасте преко сиве и тамно сиве, све до изразито тамне и црне. Ове последње су обојене угљевитом биљном материјом, а ретко се у њима налазе и прави угљени прослојци. Глине и глинци редовно алтернирају са

разним пешчарима и песковитим глинама у интервалима од по неколико сантиметара до неколико метара.

- Глиновити пешчари и песковите глине, сиви до тамносиви, у слојевима дебелим од неколико центиметара до неколико метара. Алтернирају у доста правилним интервалима са истобојним глинама и глинцима.

- Тамне угљевите глине и глинци, чине најчешће базални хоризонт лијаске теригене формације.

Лијаска серија седимената лежи трансгресивно и дискордантно преко средњетријаских кречњака, који представљају подину продуктивне серије глина. У току истраживања лежита, подински тријаски кречњаци нису констатовани и потврђени истражним радовима. Све познате појаве лијаских ватросталних и керамичких глина у околини села Бребевница откривене су у мањим геосинклиналама, што је случај и са лежиштем „Црне ровине“. На основу истраживања утврђено је да се продуктивне глине каолинског типа јављају у виду неправилних тела слојевитог и сочивастог облика. Продуктивни слој глина пада благо према југо-западу под углом од 15°. Истражним радовима је оконтурен продуктивни хоризонт глина на простору од 3 ха. На бушотинама Б-3 и Б-9 набушен је продуктивни слој глина дебљине 36 метара.

Ватросталне и керамичке глине из лежишта "Црне ровине" према минеролошком саставу припадају каолинском типу глина. Поред каолинита, минералошки састав глина чине и мусковит/илит и кварц, док су идентификоване и мале количине минерала гвожђа, зеолита а у неким узорцима и доломит.

На основу до сада изведених геолошких истраживања као и лабораторијских испитивања, може се закључити да глине из лежишта „Црне ровине“ представљају, како по количини тако и према квалитету, економски врло интересантну сировину за производњу ватросталних и керамичких материјала.

○ Климатске карактеристике терена

Клима овог подручја је умерено континентална. Одликује се топлим летима и хладним зимама. Средња јануарска температура износи -0,4°C, а средња јулска 22,8°C. Просечан ваздушни притисак има вредност од 990,1hPa, док је релативна влажност ваздуха 74%. На метеоролошкој станици у Лесковцу, која је најближа истражном простору „Црне Ровине“, су утврђени следеће температурне вредности по месецима:

Табела бр. 1: Пресечне месечне температуре

Месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Т°С	-0,4	8,6	7,7	14,2	15,4	22,0	22,8	20,5	16,6	10,7	5,9	-1,1

Средња годишња температура износи 11,9°C. Просечне месечне падавине су приказане у наредној табели:

Табела бр. 2: Просечне месечне падавине

Месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Падавине (mm)	84,1	50,4	93,4	24,2	69,9	63,0	113,6	29,6	56,3	82,5	131,4	12,3

Средња вредност воденог талога на годишњем нивоу износи 810,4 mm. Број кишних дана је 143, а снежни покривач се задржава током 24 дана. Јак ветар (јачине преко 6 Босфора; Босфорова скала има распон вредности од 0 до 12) се јавља током 46 дана.

Због неповољних зимских климатских прилика, експлоатацију минералне сировине је могуће обављати током девет до десет месеци годишње. Подаци о климатским карактеристикама ширег подручја истраживаног терена су преузети из Статистичког годишњака Србије (2016).

3.2. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА У ГРАНИЦАМА ПЛАНА

Простор у обухвату плана је ван грађевинског подручја насеља и обухвата пољопривредно и делом путно земљиште. Пољопривредно земљиште је претежно 6. и 7. класе, обрасло ниским и високим растињем. У обухвату плана је и део путног земљишта, то су два некатегорисана пута (кп. бр. 3622 са северне стране и кп. бр. 3623 са јужне стране) са којих је могуће остварити приступ предметној локацији, то јест, лежишту.

3.3. ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА И ПРОБЛЕМИ

Основна ограничења и проблеми на подручју Плана произилазе из постојећих природних услова (морфологије терена) и створених услова, који се могу проценити као незначителни.

Планско подручје има добру саобраћајну повезаност, али уски путни појас постојећих некатегорисаних путева онемогућава лако маневрисање и кретање неопходне механизације.

Недовољна инфраструктурна опремљеност такође представља још један проблем у оквиру обухваћеног подручја.

Планирана експлоатација глине утицаће у еколошком погледу, првенствено на просторну и временску привремену деградацију површине захваћене експлоатационим радовима. Као доминантни утицаји рударских радова и објеката на животну средину су: бука, затим прашина, полутанти аеро загађења као последица сагоревања дизел горива у моторима са унутрашњим сагоревањем и деградација земљишта које је неминовно при оваквој врсти експлоатације. Негативни утицај на животну средину може се умањити сагледавањем свих процеса током извођења експлоатационих радова, њиховим извођењем у складу са законском регулативом као и предузимањем мера за ублажавање негативних утицаја техничких операција и радних машина током експлоатације које ће бити детаљније анализиране кроз израду Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације на животну средину.

4. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Основни циљ израде плана је стварање планских основа за експлоатацију глине, а у складу са законима и просторним планом.

На основу општих циљева дефинисаних Просторним плана општине Димитровград и постојећих потенцијала конципиран је општи циљ израде плана.

Општи циљ јесте рационално коришћење минералне сировине на подручју плана уз одрживо коришћење простора са посебним акцентом на:

- планско усмеравање и контрола развоја експлоатационог подручја;
- валоризацију и утврђивање укупних резерви ресурса;
- утврђивање граница истражног и експлоатационог поља на основу процене утицаја микролокацијског, зонског и просторног карактера;
- дефинисање правила уређења и грађења;
- обезбеђивање адекватне комуналне инфраструктуре у складу са планираном наменом земљишта и планираним капацитетима.
- рекултивацију и ревитализацију деградираних површина по завршетку или сукцесивно са напредовањем експлоатације;
- прописивање мера заштите животне средине;
- заштиту здравља и живота људи.

5. ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПРОСТОРА И ДРУГА ПЛАНСКА ОПРЕДЕЉЕЊА

Планско решење обухвата планирано експлоатационо поље, радни простор предвиђен за рударске објекте (радионица, магацин, објект за раднике и канцеларију, простор за одлагање отпада и др.), приступне путеве и резервне површине за рударску инфраструктуру и заштиту. Елаборатом за рани јавни увид, површине ван експлоатационог поља се претежно планирају као пољопривредно земљиште, што је у складу са постојећим стањем.

Експлоатационо поље и све површине у оквиру експлоатационог поља су у овом елаборату оријентационе, дате на основу Елаборат о ресурсима и резервама ватросталних и керамичких глина у лежишту "Црне ровине", село Бребевница код Димитровграда. Нацртом плана, тачно ће се дефинисати границе експлоатационог поља и прописати начин коришћења простора у обухвату плана. Такође у Нацрту плана, потребно је дефинисати регулацију јавних саобраћајних површина и нову трасу пута уколико се задржава предлог за измештање постојећег некатегорисаног пута са парцеле 3623.

Предузеће Мине Инвест д.о.о. из Аранђеловца за локалитет „Црне ровине“, у КО Бребевница, добило је Решење издато од стране Министарства рударства и енергетике, (бр. 310-02-1654/2018-02 од 3.7.2019. године) којим се одобравају предметна геолошка истраживања. Изведеним детаљним геолошким истраживањима обезбеђени су основни подаци и документација за виши степен пројектовања експлоатационих рударских радова на наведеној локацији и створени су предуслови за обезбеђење неопходних података за прорачун резерви и за израду Елабората о ресурсима и резервама керамичких и ватросталних глина у лежишту „Црне Ровине“.

Лежиште је истражено на класични начин, путем геолошког картирања терена, постављања елемената истражних радова, истражног бушења (9 бушотина), израда раскопа (два раскопа на три профила), лабораторијских, технолошких и геомеханичких испитивања. Сви теренски истражни радови, праћени су геодетским снимањима од израде топографског плана лежишта и ближе околине до снимања истражних бушотина, раскопа и изданака током израде геолошког плана лежишта.

• Количина минералне сировине

Према степену истражености бушење је планирано да буде ротационо са континуираним језгровањем. Истражне бушотине биће вертикалне и лоциране према прописаним растојањима за „Б“ и „Ц1“ категорију резерви, за трећу групу лежишта керамичке и ватросталне глине. На основу извршеног прорачуна геолошких резерви, по основној (главној) методи, у лежишту ватросталних и керамичких глина „Црне ровине“ утврђене су геолошке резерве „Б+Ц1“ категорије од 581.588 m³, односно 1.139.913 t, које представљају квалитетну сировину погодну за производњу ватросталних и керамичких материјала. Планирана годишња производња за прву годину била би 100.000 t и не би се мењала по годинама до краја експлоатационог века.

Подаци из Елабората се користе за израду овог материјала за рани јавни увид и за израду Нацрта плана, као улазни подаци на основу којих се дају плански елементи.

Табела бр. 3: Контура простора експлоатационог поља дефинисан преломним тачкама:

бр. тачке	X	Y
T-1	4 768 500	7 653 000
T-2	4 769 500	7 653 000
T-3	4 769 500	7 655 000
T-4	4 768 500	7 655 000

Билансне резерве утврђене на површини од 3,0 ha и налазе се у контури чије преломне тачке имају следеће координате:

Табела бр. 4: Координате преломних тачака билансних резерви

Тачка	Y	X
1	7 653 942	4 768 913
2	7 653 940	4 768 863
3	7 653 897	4 768 835
4	7 653 806	4 768 865
5	7 653 804	4 769 062
6	7 653 892	4 769 082
7	7 653 896	4 769 082
8	7 653 946	4 769 011

На основу утврђених билансних резерви у износу од 581.588 m³ Б и Ц₁ категорије, створена је основа за Инвестициони програм као и сва даља улагања у отварање, експлоатацију и валоризацију истраживаног лежишта.

• **Опис лежишта**

Лежиште ватросталних и керамичких глина „Црне ровине“ се налази у подножју планине Видлич, односно на њеним јужним обронцима, у атару села Бребевница код Димитровграда од кога је подручје истраживања удаљено за око 9 km. Смештен је на десној обали Забрдске реке; преко Бребевнице је повезан са асфалтном саобраћајницом Мазгош – Протопопинци – Радејна – Димитровград. На лежишту се не налазе никакви грађевински нити инфраструктурни објекти. Површина терена је представљена једном куполастом заравни са које терен стрмо пада на три стране, и то у правцу севера, северо-истока и северо-запада а према југу се благо уздиже и шири. Највећа надморска висина од 700 m налази се на јужном делу лежишта, а најмања (675 m) на северном делу.

Испод хумусног покривача се налазе пешчари и песковите глине који представљају повлату ватросталним и керамичким глинама. Пешчари су крупнозрни, слабо везани, жуте до жуто-црвене боје, док су глине жуте до тамнокрме.

Испод пешчара и песковитих глина налази се продуктивни слој ватросталних и керамичких глина који је представљен глинама, ређе глинцима различитих боја.

• **Могућности примене глине су:**

Анализа могућности и услова припреме и прераде глине као сировине за производњу ватросталних и керамичких материјала, полази од начина појављивања и њених хемијских и физичко-механичких карактеристика. На основу резултата испитивања технолошке пробе, може се закључити да се ради о глини која се након адекватне припреме добро обликује. Глина са лежишта „Црне ровине“ се у мањем проценту може користити као једна од компонената за производњу керамичких плочица због високог садржаја органске материје (висок ГЖ) и склоности ка бубрењу при брзом процесу печења који се примењује у савременој производњи. Могу се користити као једна од компоненти за производњу канализационих цеви и опекарских производа. Такође, због угљевите природе глине (висок садржај органске материје и висок ГЖ) може се користити за примену у ватросталној индустрији као глине за паљење, односно добијање шамота.

Поменута сировина за производњу ватросталних и керамичких материјала добијаће се селективним откопавањем у систему површинске експлоатације. Најпре ће се вршити откопавање, утовар и одвоз јаловине на унутрашње одлагалиште, а затим и откопавање и транспорт корисне сировине до постројења за примарну прераду. Након припреме, глина се транспортује у одлежавалиште глине одакле се шаље у секундарну прераду, односно линију обликовања.

Постојећи и планирани начин коришћења земљишта у граници обухвата Плана је приказан у Табели бр. 5.

Табела бр. 5: *Биланс намене површина*

	намена површина (све површине су ван грађевинског подручја)	постојеће стање		планирано стање	
		ha	%	ha	%
1.	површине јавне намене	0,22	2,70	0,30	3,68
	некатегорисани пут	0,22	2,70	0,24	2,94
	приступни пут са каналом за одводњавање			0,06	0,74
2.	површине рудног земљишта			7,35	90,18
	експлоатационо поље "Црне Ровине"			7,35	90,18
	површински коп (билансне резерве)			2,92	35,83
	радни простор експлоатационог поља			0,28	3,44
	резервни простор			4,15	50,92
3.	остало земљиште	7,93	97,30	0,50	6,13
	пољопривредно земљиште	7,93	97,30		
	ливаде и пашњаци	5,47	67,12	0,50	6,13
	високо и ниско растиње	2,46	30,18		
	укупно	8,15	100,00	8,15	100,00

Према Елаборату о ресурсима и резервама ватросталних и керамичких глина у лежишту „Црне ровине“, предвиђена је експлоатација у трајању од девет до десет месеци годишње. За рад на експлоатацији потребно је 7-10 радника. Смештај истих биће обезбеђен у виду контејнера, који ће имати прикључак за грејање и осветљење, обезбеђену питку воду, место за одлагање отпада. Потребне површине за енергетску, комуналну инфраструктуру и јавне саобраћајне површине, даље ће се разрадити кроз Нацрт плана. Током израде Нацрта плана дефинисаће се и тачна граница планског обухвата и експлоатационог поља.

Нацртом плана, осим услова саобраћајног приступа, инфраструктурног опремања и услова формирања каменолома посебно прописати услове заштите животне средине саме локације али и непосредног окружења, као и услове обавезне рекултивације целокупног простора након завршене експлоатације.

Електричну енергију на површински коп потребно је довести за осветљење, док механизација која ради на утовару и транспорту не користи електричну енергију. Техничка вода на површинском копу се неће користити у знатним количинама осим за поливање приступних и транспортних путева уколико буде потребе. За смештај радника, резервних делова и репроматеријала потребно је поставити контејнере, који ће имати прикључак струје за грејање и осветљење.

6. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Након анализе постојећег стања, важеће планске документације и развојних могућности предложено је решење којим се дефинише позиција копа за експлоатацију глине у лежишту „Црне Ровине“ са потребним површинама за техничку опрему, инфраструктуру и заштиту и јавне саобраћајне површине, које ће се даље разрађивати кроз Нацрт плана.

Током израде Нацрта плана дефинисаће се тачна граница планског обухвата.

Просторно решење је урађено на основу смерница из планске документације вишег реда, анализе постојећег стања и Елабората о ресурсима и резервама ватросталних и керамичких глина. За даље потребе израде Нацрта плана обавезна је израда Стратешке процене утицаја плана на животну средину.

Рани јавни увид се оглашава у средствима јавног информисања и у електронском облику и траје 15 дана од дана објављивања.

Рани јавни увид има за циљ да упозна, привредне и друштвене субјекте, политичке и економске, стручну и нестручну јавност са основним циљевима и развојним елементима ПДР. Елаборат за РЈУ је спремљен са циљем да на кратак и јасан начин представи основе будуће разраде кроз Нацрт плана, како би сви заинтересовани имали могућност, а поједини и обавезу, да дају своје предлоге, услове, сугестије и др.

Поред текстуалног дела са кратким освртом на све елементе планирања, овај материјал садржи и следеће графичке приказе:

Графички део:

1. Катастарско – топографски план са предлогом границе плана .....Р 1:1000
2. Извод из Просторног плана општине Димитровград .....Р 1:30 000
3. Постојећа намена површина .....Р 1:1000
4. Планирана намена површина .....Р 1:1000

ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА
Марија Пауновић Милојевић
дипл.инж.арх.

ГРАФИЧКИ ДЕО
----

1. Катастарско – топографски план са предлогом границе плана .....Р 1:1000
2. Приказ ширег окружења (граница плана на изводу са портала Геосрбија)..~ Р 1:5000
3. Извод из Просторног плана општине Димитровград .....Р 1:50 000
4. Постојећа намена површина .....Р 1:1000
5. Планирана намена површина .....Р 1:1000

ДОКУМЕНТАЦИОНИ ДЕО

Општа документација

1. Решење о регистрацији предузећа
2. Решење о постављању одговорног урбанисте
3. Копија лиценце одговорног урбанисте
4. Изјава одговорног урбанисте

Планска документација

1. Одлука о изради плана
2. Решење о изради СПУ
3. Извод из документације за Пројекат истражних радова
  - Решење о одобрењу геолошких истраживања (Министарство рударства и енергетике/решење (бр. 310-02-1654/2018-02 од 3.7.2019.г.)
  - Решење Завода за заштиту природе Србије – бр.020-926/3 од 27.05.2019.г.
  - Услови Завода за заштиту споменика културе Ниш – 454/2-02 од 12.04.2019.г.
4. Примедбе достављене у току Раног јавног увида
5. Извештај о обављеном Раном јавном увиду

На основу члана 36. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр.72/09, 81/09– исправка, 64/10-УС, 24/11,121/12, 42/13-УС и 50/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 и 9/20), „ИНФОПЛАН“ д.о.о. – Аранђеловац издаје:

РЕШЕЊЕ

О одређивању Руководиоца радног тима – Одговорног урбанисте
за израду:

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈУ ГЛИНЕ У ЛЕЖИШТУ „ЦРНЕ РОВИНЕ“ У КО БРЕБЕВНИЦА У ОПШТИНИ ДИМИТРОВГРАД

одређујем:

Марија Пауновић Милојевић дипл.инж.арх.
број лиценце: 200 0857 05

Директор:
Марина Агатуновић,
дипл.екон.

На основу члана 38. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 123/14, 83/18, 31/19 и 37/19 и 9/20), одговорни урбаниста даје:

ИЗЈАВА ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ

Одговорни УРБАНИСТА Плана детаљне регулације за експлоатацију глине у лежишту „Црне Ровине“ у КО Бребевица у општини Димитровград,

Марија Пауновић Милојевић дипл.инж.арх.

ИЗЈАВЉУЈЕМ

да је елаборат за рани јавни увид урађен у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона;

Одговорни урбаниста:	Марија Пауновић Милојевић дипл.инж.арх.
Број лиценце:	200 0857 05
Печат:	Потпис:

Место и датум: Аранђеловац, новембар 2020. године

Планска документација

1. Одлука о изради плана
2. Решење о изради СПУ
3. Извод из документације за Пројекат истражних радова
  - Решење о одобрењу геолошких истраживања (Министарство рударства и енергетике/решење (бр. 310-02-1654/2018-02 од 3.7.2019.г.)
  - Решење Завода за заштиту природе Србије – бр.020-926/3 од 27.05.2019.г.
  - Услови Завода за заштиту споменика културе Ниш – 454/2-02 од 12.04.2019.г.
4. Примедбе достављене у току Раног јавног увида
5. Извештај о обављеном Раном јавном увиду